

kaster de Forslag, som jeg har stillet til Gavnst for den ene Side, saa ønsker jeg ikke, at de Forslag, jeg har stillet til Gavnst for den anden Side, skulle vedtages. Jeg har udtryffeligt udtalt dette, da jeg udviklede Betydningen af de Forslag, jeg har stillet, og derfor veed jeg ikke, hvad det kan være for en Misforståelse, der er tilstede med Hensyn til den Stilling, jeg indtager. Skaf os, mine Herrer, det Punkt om Overbudretten ind, saa kunne De godt gaae ind paa § 14, og den skal ikke skade den Sag, De kæmpe for; men ville De forkaste de Forslag, jeg har stillet, som ere til Fordeel for Fæsteren, saa vil jeg ogsaa være med til at forkaste de Forslag, der gaae ud paa at skaffe Godseieren Fordeel, thi jeg ønsker ikke eensidig at befordre Godseierens Fordeel, der alligevel er stor nok efter Loven. Det ærede Medlem for Præsto Amts 1ste Valgfreds bemærkede, at den Fordeel, som Forslaget under Nr. 15 skulde give Fordegodseieren, var illusorisk; det ærede Medlem sagde, at Jorddrotten kom til at betale en saadan Gaard eller Parcel til den yderste Priis. Ja, mine Herrer, den samme Bemærkning gjorde det ærede Medlem ved forrige Behandling med Hensyn til Overbudretten for Fæsteren, idet han bemærkede, at Fordegodseieren, hvis Fæsteren fik denne Ret, blev nødsaget til strax at byde den høieste Priis, der overhovedet kunde gives for Gaarden. I den Henseende er altsaa Stillingen lige. Jeg troer nu, at ingen af Delene vil blive Tilfældet; hverken i det ene eller andet Tilfælde vil man gaae længere, end rimeligt er, og der er altsaa efter min Mening ingen Fare ved at gaae ind paa begge disse med hinanden sammenhængende Forslag. — Den ærede Ordfører gjorde nogle Bemærkninger om endeel af de Forslag, jeg har stillet; han meente, at Forslagene under Nr. 1 og 2 skulde bryde Lovens Princip. Det blev allerede ved denne Sags forrige Behandling udtalt, at denne Anskuelse ikke i Almindelighed deelttes, og naar man seer hen til, at der var 49 Stemmer mod og 41 Stemmer for Forslaget, saa vil man finde, at Meningerne derom have været meget deelte forrige Gang. Naar man derfor nu yderligere er ommeet imøde ved at sætte en senere Alders-

grænse, saaledes som Tilfældet er i mit Forslag under Nr. 2, saa synes det mig, at de, der før have været i Tvivl, nu maae kunne bestemme sig til den Side, som det subsidiaire Forslag ligger til. Forslaget under Nr. 5 fandt den ærede Ordfører ubetydeligt. Ja, dersom det ikke er saa betydeligt at regne den Deel, her kan være Tale om, med ind under Tiendedelen af det Bøndergods, som Jorddrotten faaer Ret til at beholde som Hovedgaardsgod, skal det glæde mig; men saa spørger jeg paa den anden Side: Hvad kan det skade at tage det med? Jeg frygter for, at det kan blive ikke saa lidt endda, og derfor har jeg stillet Forslaget, men forsaavidt Andre troe, at det ikke vil blive brugt synderligt, kan der jo kun være liden Betænkelighed for dem ved at gaae ind herpaa; thi Lidet skader jo lidt. Jeg vil dog ved Forslaget under Nr. 8, som fik lige mange Stemmer for og imod sig ved forrige Behandling, bemærke, at den ærede Ordfører nævnedes Fæstere og Godseiere som de to Parter — „begge Parter“, sagde han — men det er min Overbeviisning, at der ogsaa er en tredie Part, som egentlig burde kaldes den anden Part i Sagen — det er Staten — saa at Fæsteren bliver den tredie Part. — I Anledning af den Fremstilling, som det ærede Medlem for Holbæk Amts 4de Valgfreds (Krabbe) gav af, hvad der er passeret i Udvalget, skal jeg dog tillade mig at henstille, om det ærede Medlem ikke skulde erindre, at det udtryffeligt blev fremhævet af Formanden i Udvalget, at der maaffee kunde være Anledning til at stille Forslag frem, hvor Stemmeantallet paa begge Sider havde staaet nær ved hinanden eller lige ved hinanden. Det har han fundet, at der kunde være Rimelighed i, men nu gif Fleertallet ikke engang ind paa dette, naagtet man seer, at det var en Erkjendelse, der var tilstede i Udvalget og navnlig hos den ærede Formand i dette, at der kunde være Rimelighed i at optage sliige Forslag. Det er dette, jeg i det Væsentlige har gjort. Naar man sammenholder de Forslag, jeg har stillet, vil man see, at de opveie hinanden — det ene gaaer til den ene Side og det andet til den anden Side — og det er netop paa Grund af, at